

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,

tel. (0 5) 203 4696, el. p. info@enmin.lt, <http://www.enmin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-

Nr. (1.20-05E)

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO TEIKIMAS

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija parengė ir teikia Vyriausybei svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalių, kuriose tikslinga organizuoti konkursą (konkursus) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai, ir šių elektrinių didžiausios leistinos generuoti galios ir mažiausios įrengtosios galios nustatymo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Šiuo metu vykstančio konkurso leidimui naudoti Lietuvos Respublikos teritorinės jūros ir (ar) Lietuvos Respublikos išskirtinės ekonominės zonos Baltijos jūroje dalį (dalis) atsinaujinančius energijos išteklius naudojančių elektrinių plėtrai ir eksploatacijai (toliau – konkursas) dalyvių registracija ir konkurso dokumentų pateikimas yra vykdomas nuo š. m. birželio 10 d. iki š. m. rugsėjo 8 d., t. y. vasaros laikotarpiu, kai dėl kasmetinių atostogų yra objektyviai mažesnis rinkos dalyvių aktyvumas ir dėl politinių aplinkybių vyravo galimas neapibrėžtumas, todėl įmonėms (potencialiems investuotojams) buvo sudėtingiau priimti korporatyvinius didelių investicijų reikalaujančius sprendimus. Atitinkamai kyla rizika, kad konkurse nebus konkurencingoms sąlygoms užtikrinti reikalingas potencialių dalyvių skaičius, nes netgi priėmus korporatyvinius sprendimus, nebus pakankamai laiko tinkamai pasirengti konkursui. Pažymėtina, kad Energetikos ministerija yra gavusi indikacijų iš potencialių konkurso dalyvių, kad esamas dokumentų pateikimo terminas yra nepakankamas tinkamam pasirengimui dalyvauti konkurse, be kita ko, įvertinant būtinybę atlikti išsamius finansinius, techninius ir teisinius vertinimus.

Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytus argumentus ir įvertinus situaciją pasaulinėse jūrinės energetikos sektoriaus rinkose (neįvykę, atšaukiami konkursai) bei kitų valstybių siekius vystyti atsinaujinančių išteklių energetiką jūroje, taip pat siekiant kurti investuotojams patrauklias konkursų sąlygas tuo užtikrinant didžiausią įmanomą konkurso dalyvių konkurenciją, Nutarimo projektu siūlome nedelsiant, laikinai sustabdyti konkurso procedūras ir nustatyti, kad konkurso procedūros būtų atnaujintos 2025 m. spalio 6 d., o pasiūlymų pateikimas būtų tęsiamas iki 2025 m. spalio 7 d. imtinai.

Siūlomais pakeitimais sudaromos prielaidos įgyvendinti Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje (toliau – Strategija)¹ numatytą tikslą pirmuoju etapu iki 2030 m. išvystyti du jūrinio vėjo elektrinių parkus, kurių bendra galia sieks 1,4 GW. Šių parkų vystymas leis Lietuvai patenkinti nacionalinį elektros energijos poreikį, kurti vandenilio gamybos pajėgumus ir įsitvirtinti regiono rinkoje kaip energijos išteklių eksportuotojai tuo pačiu užtikrinant ne tik šalies energetinį saugumą, bet didinant konkurencingumą.

Paminėtina, kad Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnyje, kurio pagrindu paskelbtas konkursas, nurodyta paramos schema yra suderinta su Europos Komisija ir pagal ją parama gali būti skiriama tik iki 2025 m. gruodžio 31 d. Todėl siekiant sudaryti galimybę konkurso procedūras atnaujinti ir užbaigti dar 2025 metais bei užtikrinti tolesnę atsinaujinančius išteklius naudojančių elektrinių plėtrą Lietuvos jūrinėje teritorijoje, tikslinga priimti šį Nutarimo projektą.

Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje² numatyta, kad vėjo energetikos plėtra jūroje bus remiama tuo atveju, jei tai nedidins elektros energijos kainos pramonei ir vartotojams, arba ji bus didinama ne daugiau nei kitų atsinaujinančių išteklių energetikos projektų įgyvendinimas, tai pat, jos plėtra nedarys neigiamos įtakos vėjo energetikos projektams sausumoje, kurie gali būti įgyvendinti anksčiau ir su mažesne įtaka elektros energijos kainoms pramonei ir vartotojams nei vėjo energetikos projektai jūroje. Atsižvelgiant į tai, Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme buvo numatytos nuostatos, sudarančios prielaidas sumažinti elektros energijos vartotojų prisidėjimą prie paramos vėjo energetikos plėtrai jūroje.

Nutarimo projektu siūlomi pakeitimai taip pat atspindi valstybės suinteresuotumą ilgalaikę atsinaujinančių energijos išteklių sektoriaus plėtrą bei kuriama nauda vartotojams. Siūlomi pakeitimai sudarytų papildomas palankias sąlygas didesniai rinkos dalyvių aktyvumui, taip užtikrinant Europos Sąjungos ir valstybės lygiu numatytų tikslų kryptingumą bei įgyvendinimą atsinaujinančių energijos išteklių srityje, kurioje būtina valstybės iniciatyva.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių nenumatoma, administracinė našta nedidės.

Nutarimo projekto nuostatos sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos siekius, neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų, joms įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Atsižvelgiant į tai, kad Nutarimo projektu iš esmės nėra keičiamas esamas teisinis reguliavimas ar reglamentuojami iki šiol nereglamentuoti santykiai, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio

¹ patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Nacionalinės darbotvarkės „Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija“ patvirtinimo“.

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54 „Dėl Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos patvirtinimo“.

vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 6 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, neatliekamas.

Atsižvelgiant į tai, kad konkurso dalyvių registracijos ir dokumentų pateikimo terminas yra š. m. rugsėjo 8 d., Nutarimo projektas skubos tvarka teikiamas svarstyti Vyriausybei. Nutarimo projekto nuostatos su Valstybine energetikos reguliavimo taryba (konkurso organizatore) suderintos darbo tvarka.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (toliau – TAIS).

Atsižvelgdami į išdėstytus argumentus, prašome svarstyti Nutarimo projektą artimiausiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje.

Nutarimo projektą parengė Energetikos ministerijos Tvarios energetikos politikos grupė (grupės vadovas Aurimas Salapėta, tel. +370 602 46 552, el. p. aurimas.salapeta@enmin.lt), tiesioginė rengėja – patarėja Jevgenija Jankevič, tel. +370 602 47 359, el. p. jevgenija.jankevic@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nutarimo projekto lyginamasis variantas, 1 lapas.

Laikinais einantis energetikos ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas